ئایین و باوەر
لە
کوردستان
دا

گەریدە - کەریم زەند

زەردەشتی - یەزیدی - کریستیانی - مانی - مەزدەکی - نەختی -
قادری - کاکەیی - هەقە - شەبەکی و سارلی و عەلی ئیلاهی

١٩٧١

چاپخانەی کامەرانی - سلیمانی - تەلەفون ٦٠٨

44073

Preview sample - page 1 of 6 - Soran University Academic Digital Library

زانکۆی سۆران
فاکەلتیی ئادابی
کتێبخانەی فاکەلتیی ئادابی
پەیژی :
ژمارەی تۆماری کتێب : ٤٤٠٧٣
بەرواری تۆمار کردنی کتێب :

ئایین و باوەر لە کوردستان دا

گەریدە ـ کەریم زەند

زەردەشتی ـ یەزیدی ـ کریستیانی ـ مانی ـ مەزدەکی ـ نەخشی ـ قادری ـ کاکەیی ـ هەقە ـ شەبەکی و سارلی و عەلی ئیلاهی

١٩٧١

چاپخانەی کامەرانی ـ سلیمانی ـ تەلەفون ٦٠٨

Preview sample - page 2 of 6 - Soran University Academic Digital Library

چاووگ

١ ـ كورد ، له بادينان بەعەرەبی	ئەنومد ماتی
٢ ـ زەردەشت ، بە عەرەبی	ئەحمەد شەتاووی گۆرینی ـ شاكر فتاح
٣ ـ كاكەیی لە مێژوودا ، بەعەرەبی	عەباس عەزاوی
٤ ـ ئاژوخەی مێشك بەعەرەبی	قەشە مەتروس چاپی مووسڵ ١٩٠٥
٥ ـ ئیرانی سەردەمی ساسانی بە عەرەبی	ئارتر كریستنسن چاپی قاهیرە ١٩٥٧
٦ ـ زنجیرەی بیری كریستیانی ، بەعەرەبی	بابە ئەلیر چاپی مووسڵ ١٩٦٧

Preview sample - page 3 of 6 - Soran University Academic Digital Library

پێشەکی

لە لێکۆڵینەوەی زاناو خاوەن ناسەکان دا ، دەربارەی ئایینی خاوەنی ناوەندو گەلەکانی ژاگروس‌و بانی ئیران ، دەرکەوتووە کەئایینی ئاری‌یە کۆنەکانی هیندیان بووە ، لەپاڵ ئەوەشدا ، باوەڕی ئورەئیریخنا ـ هەور، ومیزەو دیزەو دۆزە ـ خۆر ، ئاکارە ـ ئاگر ، زۆری تر لەهێزی سروشت و رووداڵەتی ، پەستراوە ، کوردەکانی باشووری چیای گۆتی • بتیان پەرستووە ، لەسەردەمی چواردەمی پ • ز ، گەیشتوونەتە ئەوەی کە خوداوەندی فەرر هەیە ، لەوەوە پەرەی سەندوە هەروەها ئاگرو سوتاندن لە کوردەوە داکەوتووە لەکاتی ئیبراهیمەوە کەچۆتە ناویەوە نەسوتاوە ، بوونی هێزی‌مەزن‌و دەستەڵاتی لەسۆمەروعیلامی‌یەوەیونانی وەریان گرتووە

ئاری‌یەکانی پەنجاب پێش ئەوەی بچنە هیند ، چی‌یەرچاو بووایە ، ئەوەیان ئەپەرست لەروونا‌کی‌و ئاگرو باو باران‌و زەریا •

کاتی جیابوونەوە ، باوەری بابلی‌و ئاشوری‌و فرعەونی‌و باوەری رەوانی بەدونیک‌و کاری گەریی لە مەردووم‌دا لەناو ئاری‌یەکان‌دا بلاوبووە •

رەوانی‌نیک بریتی بووە لە رۆشنایی‌و ئاگرو رەوانی بەد بریتی بووە لە تاریکی جەنگ‌و بەدیی‌و بێفەرریی •

خوداوەندی رووناکی هەمیشە لەجەنگایە لەتەک خوداوەندی تاریکی‌دا خودای رووناکی ئیندرا خاوەنی سەد هێزەو لەئاسمان نیشتەجێیەو فایو خودای باو ماروت ، خودای گەردەلوول‌و قشتو خودای بوون لەلایەوە

Preview sample - page 4 of 6 - Soran University Academic Digital Library

داستووان ، بارمەتی گەدەن •

ئیدرا لە ووشەی ئیندو هاتووە واتە باران و هۆی بەرێوە رووەرا ، بارمەت دەریەتی ، زەوانی بەد راوێژی و لەبل ئەوەش دا خودای ئاسۆ ئوشاس و خودای خۆر کرشنا و دیفاو یاخود دیوا واتە بەخشەر کە خودا وەندی ئاریەکو بووەبە دیونیس و دیوس لای ئیەوروپی و زیوس لای ئەغریقی و دیو Dieu لای فەرەنسی و دیتی Deity لای ئینگلیزو بووە بەپیاری هیندی و جوپتری لاتینی •

ئاریەکان خۆریان پتر پەرستووە بەئوراتووس ناوبراوە ، بەدروست کەر دانراوەو خودای مردن یاخو کالی خودای تاریکی و ویرانی بووە •

مرۆیان وابووە کەبەدیاری زۆر پێشکەش کردن ، خوداوەند ئیەیان بە خشێ بەتایبەتی سەربڕینی و شیرینی ژیانی مەردووم تائەهات فراوان بیوو • هۆی نیوانی خوداوەندو مەردوم دۆزرایەوە •

لە چەرخی زەردەشتی دا بۆیە کەم جار لەیزووەدا بروایە خوداتان پەیدا بووەو ئایینی جوو باوەری بەیەکێتی خوداوەند هیناوەو ئایینی مەسیحی بۆ سرینەوەی تاوانی مەردومو تەواو کردنی نامەی ئایینی هاتو ئایینی ئیسلام بەدوای دا کۆتایی بەتەواو بوونی زنجیرەی نامەی پەیام بەران هیناو دوا ئایینی ئاسمانی بە جابە گوێرەی زووی میزوویی مەردوم ، بۆیە کەم جار لە ئەشکەوتەکانی ناوچە شاخاویی یەکانی کوردستان دا ، نیشتەجێ بوون ، بەر لە ٨٠ هەزار ساڵ •

زانست سولیکی لە هەڵکەندنی ئەشکەوتی شانەدەر ، لەچیای برادۆست

Preview sample - page 5 of 6 - Soran University Academic Digital Library

سەروو‌ی زێ‌ی گەورە ، نزیکی زیارو باکوری خاوەرێ ل کرێ نزیکی سنوور ، بەیکەری مەردوومی نیاندەرتاڵی دۆزرێ‌یەوە کە تەگەرێتەوە بۆ ٥٠ هەزار ساڵ لەمەوبەرو هێندێکی بۆ ٨٠ هەزار ساڵ ، لەنزیکی ئەم ئەشکەوتە لەشوێنی دێ‌ی ئاوی جەمێ ، کەکۆنترین دێ‌ی پێش میزووە کشتوکاڵ دۆزراوەتەوە کە ١٠ هەزار ساڵی بەسەرا تێ‌پەڕیوە .

لە چینە جیاوازەکانی ئەشکەوتەکەدا ، ئامێری بەردەستی دۆزراوەتەوە، کۆنترین شوێنی ئامێری سەدەی بەردی کۆنێ تیادۆزراوەتەوە بەردە بەلەکەی شێوە سووری چەمچەماڵو هەزار مێردو ژەرزێ‌یە لە سلێمانێ ٥٠ ـ ١٠٠ هەزار ساڵ لەمەوبەر . بەناوبانگترین شوێنی کەئەگەرێتەوە بۆ سەدەی بەردی ناوەند ، کرێ شاهرە نزیکی چەمچەماڵو ملفات نیوانی کەرکولتو هەولێر زێ‌ی خازەرو گردچای زێ‌ی سەرەوە ، بەڵام سەدەی بەردی نوێ لە شەمشەمش هەزار پ . ز .

سەردەمی فێربوونی کشتوکاڵەو بەسەدەی چەرمۆناوئەبرێ ، کەدێ‌یەکی کۆنە لەسەر بەرزایی‌یەک نزیک چاووگێ ئاوی داقوق ، ناوەندی سلێمانی‌و کەرکووک ، نزیکی چەمچەماڵ ، بەکێوە چەرمەڵەو چاڵگەی ڕووەی‌دۆزی چەرمگ ناوئەبرێ‌و لەئەغجەلەرەوە نزیکە ، چەرمگ واتەسێ white The ئەگەرێتەوە بۆ هەشت هەزار ساڵ بەلەزایین ، خاوەنکانی لەقووزو بن‌میچی پووش‌و جنراوو هێندێکی لەبەردی سروشتی بووە ، دانیشتووانی شوان بوون ، هێندێ ئاژاڵیان بەخێو کردوەو کشتوکاڵیان کەمێ کردووە لە هەڵکەندن‌دا ، دەنکە گەنمی لی دۆزراوەتەوە کەبۆتەوە بەبنەرد ، بەڵگەی نیشتەجێ‌بی‌و کەڵتورە .

مەردومی کۆن ماوەیە لەئەشکەوت‌و ماوەیەکی‌تر لەدەشتایی بەربەری

Preview sample - page 6 of 6 - Soran University Academic Digital Library